

Gott uppförande i sällskap och då man sitter tillsammans

I sammanställning av Redaktion.se

I Guds den Barmhärtiges Förbarmarens namn

Prisad vare Gud och må Hans frid och välsignelser vara över Hans profet Muhammad.

* * *

Är det inte lite väl petigt att så i detalj reglera människans tillvaro att det till och med finns regler för – som vi skall komma att se nedan – hur man hälsar eller hur man sitter tillsammans och hur man talar?

Nej, jag tror inte det. Gå ut och **titta på hur människor betar sig mot varandra**. Hur vanligt är det inte att man kryddar sitt språk med svordomar, eller att man, då man talar spottar på marken bredvid sig utan att bry sig om vare sig dem man talar med eller omgivningen som ser och hör detta? Man kallar flickorna i sällskapet för nedsättande saker och man slösar bort tiden med att **tala om allt annat än det som kan hjälpa eller inspirera till en bra livsföring** med det efterkommande livet för ögonen... bland annat därför hart jag sammanställt denna text och jag hoppas att den skall vara till nytta för dig och för mig och att den skall vara ett av många verktyg till att låta vårt umgänge genomsyras av Koranens etik och profetens – över honom vare frid – tidlösa och unika föredöme. Allt gott i detta arbete kommer från Gud, och alla fel och brister som kan förekomma är helt och hållet mina.

Att hälsa med fridhälsningen, *as-Salâmu alaikum*.

Att hälsa med fridhälsningen, att säga *as-salâmu alaikum* – *Frid vare över er* – **är utmärkande för muslimer som träffas**.

Det är också något som understryker gemenskapen i att man är muslim och det genererar en **ömsesidig kärlek**. Man hälsar med fridhälsningen då man kommer till de som redan sitter och man svarar tillbaks med samma eller mer, så som Koranen bjuder:

När någon riktar en hälsning till er, besvara den då med en hövligare hälsning eller med samma ord. Gud håller räkning på allt. ^[1]

Profeten – över honom vare frid – sade:

... skall jag berätta för er någonting genom vilket ni – om ni skulle handla i enlighet med det – skall uppnå en ömsesidig kärlek mellan varandra? Sprid [frids-] hälsningen mellan er. ^[2]

Och man hälsar på varandra i följande ordning, så som profeten – över honom vare frid har föreskrivit:

Den yngre personen skall hälsa på den äldre, den som passerar förbi skall hälsa på den som sitter och den mindre gruppen personer skall hälsa på den större. ^[3]

Man sätter sig där det finns plats. **Man tar inte någon annans plats** och man sätter sig inte mellan två personer utan deras medgivande. Den som reser sig upp och går, men kommer tillbaks har mer rätt till att få sin plats tillbaks.

Man bör sitta lugnt och avspänt. Utan att leka med skägg eller någon eventuell fingerring eller liknande. Inte heller bör man peta sig i näsan, rensa tänderna spotta o s v.

Att tala och lyssna

Om man talar bör man titta på vad man säger och **vara balanserad** i sitt tal och se till så att man **håller sig till sanningen**. Man bör undvika [överdrivet] skämtande och argumentation.

Man lyssnar uppmärksamt till den som talar och man avbryter inte eller ber talaren att upprepa vad han nyss sagt så att man irriterar honom.

I koranen finner vi:

Och säg till Mina tjänare att de [i samtal och diskussioner] använder ett [hövligare språk] och söker de bästa och vänligaste orden – djävulen är alltid beredd att så osämja mellan dem; djävulen är människans uttalade fiende. **[Koranen, Kapitel 17 al-Isra [Den Natliga Resan] vers:53]**

Detta kan förstås som att man inte underblåser misstankar, utan talar artigt **i enlighet med de bästa normer för mänskligt tal**. Ett falskt eller ovänligt ord kan förstöra alla ens

ansträngningar för att bygga upp en samhörighet och gemenskap. ^[4]

Man gör dessa saker **för att inte såra sin muslimske bror eller syster** genom sitt uppförande och sina handlingar och man gör det för att nära ett broderskap och en kärlek då Laggivaren, Gud, uppmanat och beordrat en ömsesidig kärlek och medkänsla mellan bröder och systrar

Att vara med dem som är sanna i ord och handling

”Troende! Frukta Gud [i ert tal och i era handlingar] och håll samman med dem som älskar sanningen!” ^[5]

Versen ovan, som här är i tolkning inspirerad av as-Sabûnî (d. 449) [se Bernström 1998:269], uppmanar en att hålla fast vid och att alltid säga sanningen så att man blir en del av dess folk och därigenom räddas från undergång. I sin kommentar till denna vers citerar Ibn Kathîr följande profettradition (**hadîth**) från *imam* Ahmads samling:

Håll fast vid sanningen, för att vara sanningsenlig leder till paradiset ... [och] akta er för lögn, för lögn leder till Elden ^[6]

Sitt inte där Guds tecken förnekas eller förlöjligas

Om du ser människor [i lättsinne] ge sig in i en diskussion om Våra budskap, dra dig då ifrån dem till dess de övergår till andra ämnen; och om Djävulen skulle få dig att glömma [detta], stanna då inte i sådana ogudaktiga människors sällskap, då du påmint dig [din plikt]. ^[7]

Man bör alltså inte sitta i ett sådant sällskap och om vi finner oss själva i en sådan situation bör vi visa vårt ogillande genom att gå.

Om man nu till äventyrs skulle sitta kvar finns **faran att man till slut blir som dem**. Var och en är också ansvarig för sitt eget handlande, men **den rättfärdige har två plikter:**

1. **Att skydda sig själv** från infektion; och
2. **Att utropa Guds sanning.**

F ör till och med i de mest osannolika sammanhang är det möjligt att det har effekt. [‘Alî 1410 (H):358]. Nästa vers (nr 69) fortsätter med att uppmana: ”...men du skall påminna och varna dem – kanske kommer de att frukta Gud”, dvs. varna dem och påminn dem med

Koranen och varna dem för Guds straff på återuppståndelsens dag. [Kathîr 2000:379, vol 3.]

Vikten av att tala om och nämna Gud

Profeten sade:

När en grupp [människor] reser sig upp från ett möte där Gud inte nämnts en enda gång är det som om de stigit upp från en åsnas ruttnande kadaver; och detta är en olycka för dem

När en muslim sitter med i ett sällskap där man huvudsakligen bryr sig om detta världsliga liv (även om något också nämns om det nästkommande livet) bör han minnas följande lära från profeten – över honom vare frid:

Den som sitter med i en sammankomst där det är otrevligt och högljutt ^[8] och säger innan han reser sig upp:

Subhânaka Allâhumma wa bihamdika; Ashadu an-lâ ilâha illa Anta; Astaghfiruka wa atôbo ilayKa

Ärad vare Du, O Allâh, och lovprisad vare Du; Jag vittnar om att det inte finns ingen gudom förutom Du; Jag söker Din förlåtelse och till Dig vänder jag åter i ånger [över mina synder]

De kommer att förlåtas av Gud för vad som än tog plats vid sammankomsten han deltog i. (Abû Dâwud, at-Tirmidhi m fl.)

Även om det bara sades goda saker vid sammankomsten är det inte fel att säga **denna korta bön** då profeten – över honom vare frid – berättade att det då kommer att bli som **ett sigill för det goda** för honom.

Denna bön (*du'â*) brukade profeten – över honom vare frid – också avsluta sin koranläsning, sina sittningar och sina böner med. Och då hans hustru câ'isha frågade honom detta förklarade han:

För den som talar gott kommer den [denna *du'â*] att vara ett sigill för denna godhet, och för den som talar dåligt kommer den att vara som en bot för honom. **(an-Nisâ'i, Ahmad) [Se al-Ghazâlî 1992:39, al-Qahtanî 1996:213-214; 301]**

* * *

Källor:

'Ali, Abdullah Yusuf, *The holy Qur-ân*, King Fahd Holy Qur'ân printing complex, 1410 H.
Bernström, M. K. *Koranens Budskap*, Proprius 1998 Sthlm
Imam al-Bukhârî (Mohammed Muhsin Khan [transl.]), *Sahih Bukhâri [abbreviated]*, Maktaba Dar-us-Salam, Riyadh 1994
Al-Ghazâlî, Mohammad, *Rememberance and Prayer, the way of prophet Muhammad*, The Islamic Foundation, Wiltsh. 1992
Al-Zaza'iri, Abu Bakr ben, *The methodology of The Muslim (Minhâdj ul-Muslim)*, Dar el-fikr, Beirut 1994
Kathîr, Ibn, *Tafsîr Ibn Kathîr (abridged)*, vol. 3; 4, Dar us-salam publ. Riyadh 2000
Qahtâni, Sa'îd Ibn 'Ali Ibn Wahf, *Fortification of the Muslim through remembrance and supplication from the Qur'aan and the Sunnah*, al-Haramain Islamic Foundation, Riyadh 1996

Fotnoter:

↑1 [Koranen, Kapitel 4 an-Nisa [Kvinnor] vers:86]

↑2 [Bukhari, cit. al-Qahtanî 1996:239]

↑3 [al-Bukhari 1994:967]

↑4 [se Abdullâh Yusuf 'Alî 1410(H):792]

↑5 [Koranen, Kapitel 9 at-Tawba [Ånge] vers:119]

↑6 Ahmad, cit. Kathîr 2000:539, vol 4.]

↑7 [Koranen, Kapitel 6 al-Anam [Boskap] vers:68]

↑8 Den översatta frasen är "...in a gathering in wich there is a great deal of clamour, and says..." [Al-Ghazâlî, 1992:34]